

РЕШЕНИЕ

№ 1777

гр. София, 26.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-19 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Невена Чеуз

при участието на секретаря Маргарита Ив. Димитрова
като разгледа докладваното от Невена Чеуз Гражданско дело №
20231100108211 по описа за 2023 година

Предявени обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл.2 ал.1 т.3 пр.1 във вр. с чл.4 от ЗОДОВ и чл. 86 от ЗЗД в общ размер на сумата от 41 318 лв.

Ищецът Ю. П. Х. твърди в исковата си молба, че до месец октомври 2013 г. работил в „ЗММ С.“ ЕООД на длъжност „организатор охрана и сигурност“ като във връзка с изпълнение на служебните си задължения се наложило да управлява автомобила на представляващия дружеството, при което участвал в ПТП не по негова вина. След този инцидент, се твърди в исковата молба, че отношението към него от страна на работодателите му се влошило, което наложило да напусне работата си. Впоследствие разбрал, че управителят на дружеството подала срещу него жалби в прокуратурата, по които било инициирано наказателно производство.

Твърди се, че на 29.11.2023 г., около 04.00 ч. сутринта в апартамента, в който живеел се чули силни шумове от входната врата с викове „ДАНС, отворете, иначе ще разбием вратата“. При отваряне на вратата нахлули служители на ДАНС, заедно с дознателка, която му съобщила, че бил отправял заплахи към И.М., управител на „ЗММ С.“ ЕООД, че сега ще му бъдат иззети всички телефони, компютри и го очаква затвор. Бил отведен в сградата на ДАНС, където му било повдигнато обвинение за закана за убийство на М.. В рамките на досъдебното производство му била определена парична гаранция в размер на 1 000 лв., сторил и имуществени разходи за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 500 лв. Впоследствие му било повдигнато

обвинение и бил внесен обвинителен акт в съда. Образувано било дело 145/2014 г. по описа на СРС, 18 състав, което производство продължило повече от 3 години с множество проведени заседания. Твърди се, че през това време, майката на ищеца, която била в ремисия от онкологично заболяване, от преживения стрес болестта ѝ се върнала. Загубил приятелите си, бил унил и притеснен, почти спрял да вижда дъщеря си. Твърди се, че в крайна сметка бил осъден от СРС на три години лишаване от свобода с петгодишен изпитателен срок и пробация. По повод депозирана жалба, СГС намалил наложеното наказание като в това време майката на ищеца, съсипана от притеснение, не могла да пребори рака и починала на 30.08.2019 г.

Твърди се в исковата молба, че било депозирано искане от процесуалния представител на ищеца пред САС за възобновяване на наказателното производство като с решение 10228/14.07.2020 г. бил оправдан по повдигнатото му обвинение. За изготвяне на искането заплатил и адвокатски хонорар в размер на 1 000 лв. Изложени са твърдения, че изживял огромен стрес, чувствал се преследван, спрял да излиза. Твърди се, че бил изнервен и преустановил контакти с приятелите си, намалил времето, което прекарвал с дъщеря си, защото се притеснявал, че му личи колко е притеснен. Твърди се, че след постановяване на присъдата от СРС окончателно се настанило чувството му на обреченост и изпитвал непрекъснат страх, изгубил вяра в правосъдната система, спрял да спортува. Наказателното производство срещу ищеца продължило седем години, което провалило социалните му контакти и то станало причина за смъртта на майка му.

Предвид тези твърдения е обоснован правен интерес от предявеният иск и от съда се претендира да осъди ответника да му заплати сумата от 30 000 лв. – обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в незаконосъобразно воденото срещу него наказателно производство, сума в размер на 9 351 лв. – мораторна лихва върху обезщетението за неимуществени вреди в периода от 14.07.2020 г. до 17.07.2023 г., сумата от 1 500 лв. – обезщетение за имуществени вреди, представляващи заплатено адвокатско възнаграждение в наказателното производство и сумата от 467 лв. – мораторна лихва върху обезщетението за имуществени вреди за периода 14.07.2020 г. – 17.07.2023 г.. Претендират се и сторените по делото разноси.

Ответникът – Прокуратурата на Р България, чрез своя представител оспорва иска по основание и размер в писмен отговор, депозиран в срока по чл. 131 от ГПК.

Съдът след като обсъди становищата и доводите на страните и събраните по делото доказателства с оглед разпоредбата на чл.235 ал.2 и ал.3 от ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл.2 ал.1 т.3 пр.1 от ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от органите на дознанието, следствието, прокуратурата и съда от обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде

оправдано. С оглед така очертания фактически състав по делото, следва да бъде доказано от ищцовата страна, че е налице съдебен акт, с който лицето, което твърди, че е претърпяло вреди от визираните по-горе органи е признато за невиновно като от тези действия на правозащитните органи като пряка и непосредствена последица да са били причинени вреди на ищеца. Отговорността на държавата е пряка, увреденият се обезщетява директно от съответния правозащитен орган, към което принадлежи съответното длъжностното лице. Тя е обективна т.е. носи се независимо дали вредите са причинени виновно или не.

Ищецът заявява в исковата си молба, като вредоносно поведение от страна на Прокуратурата на РБ, състоящо се в повдигане и поддържане на обвинение в извършване на престъпление. Страните не са формирали спор, а и това се установява от ангажираните по делото доказателства, че ищецът е бил привлечен като обвиняем за престъпление по чл. 144 ал.3 вр. ал.1 от НК.

По делото е представена присъда от 18.05.20217 г., постановена по нохд 145/2014 г. по описа на СРС, 18 състав, от което е видно, че Ю. П. Х. е признат за виновен в това, че на 20.11.2013 г. в гр. София се е закарнал на другото – Иванета Стойчева М. с убийство, като това закарване би могло да възбуди основателен страх за осъществяването му – престъпление по чл. 144 ал.3 вр. ал.1 от НК, поради което му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от две години, изпълнението на което е отложено на основание чл. 66 от НК за изпитателен срок от 5 години и е постановена на основание чл. 67 ал.3 от НК през изпитателния срок пробационна мярка ограничения в свободното придвижване, изразяваща се в забрана за посещаване на определен район, а именно – адреса – гр. София, ул. „***** *****“, както и всяко място, намиращо се на по-малко от 500 метра отстояние от най-близката спрямо това място точка, явяваща се част от имота/обекта, находящ се на така посочения адрес.

С решение № 678/26.07.2019 г. по внохд 998/2019 г. на СГС, НО, XV въззивен състав присъдата на СРС е изменена в частта на определения изпитателен срок като същия е намален на три години респ. намален е срокът, в който следва да се изпълнява наложената пробационна мярка на три години. В останалата си част присъдата на СРС е потвърдена.

Видно от представеното по делото решение 10228/14.07.20202 г. на САС, НО, 7-ми състав, постановено по н.д. 298/2020 г. в производство по реда на чл. 424 ал.1 вр. с чл. 422 ал.1 т. 5 от НПК е възобновено внохд 998/2019 г. на СГС и е отменено решение № 678/26.07.2019 г., постановено по същото, отменена е присъда от 18.05.2017 г. на СРС, 18 състав по нохд 145/2014 г. и Ю. П. Х. е оправдан по повдигнатото му обвинение. Решението е окончателно и е влязло в сила в деня на неговото постановяване – 14.07.2020 г.

С оглед на което настоящият съдебен състав намира, че е налице първата

предпоставка от фактическия състав.

Ищецът претендира обезвреда на причинените му неимуществени вреди, вследствие на воденото срещу него наказателно производство.

С оглед събраните в хода на съдебното производство гласни доказателства чрез разпит на свидетелката А.Е.Ч., фактически съпругески съжител на ищеца, чийто показания се кредитират от настоящия съдебен състав при спазване на разпоредбата на чл. 172 от ГПК, съставът на съда намира за установено по безспорен начин, че в следствие на воденото срещу ищеца наказателно производство същият е претърпял неимуществени вреди, които засягат неговото психическо и емоционално равновесие и водят до промяна в ежедневиия стереотип на поведение. В този смисъл е и установената съдебна практика /решение 427/16.06.2010 г. по гр.д. 273/2009 г. на III ГО на ВКС, решение № 480/23.04.2013 г. по гр.д. 85/2012 г. на IV ГО на ВКС и др./, съгласно която фактът на незаконното обвинение е достатъчен да индицира, че подсъдимият е претърпял вреди, рефлектиращи върху честта и достойнството му и е имал отрицателни изживявания за периода на наказателно преследване. Фактът на психически срыв и социална изолация у ищеца се установява и от ангажираните по делото гласни доказателствени средства.

Съобразно правилото на чл.52 от ЗЗД, размерът на неимуществените вреди се определя от съда по справедливост. Заложеният от законодателя критерий при определяне размера на претърпени неимуществени вреди не е с абстрактен характер. За да бъде приложен същият, следва да бъдат съобразени редица обстоятелства и факти при определяне размера на обезщетението_/решение 673/15.11.2010 г. на ВКС, IV ГО, по гр.д. 1916/2009 г./. Настоящият съдебен състав намира, че в случая следва да се вземе предвид възрастта, интензитета на страданието на ищеца, периода от време, в който по отношение на него е била приложена наказателна репресия – около 7 години, водено срещу него наказателно производство /в досъдебна и съдебна фаза/, предприетата срещу него мярка на неотклонение – „парична гаранция“, тежестта на повдигнатото обвинение – за извършване на престъпление, за което НК предвижда наказание „лишаване от свобода до 6 години“ т.е. същото притежава белезите на „тежко престъпление“ по смисъла на чл. 93 т.7 от НК. На следващо място при определяне размерът на обезщетението за тези обичайни, съгласно практиката на ВКС вреди, същото следва да се определи според стандарта на живот, за да не се превърне в източник на неоснователно обогатяване за пострадалия /решение 165 от 16.06.2015 г. по гр. д. 288/2015 г., Трето ГО на ВКС, решение 480 от 23.04.2013 г. по гр.д. 85/2012 г., IV ГО на ВКС/.

Следва да бъде съобразено и обстоятелството, че настоящият ищец е бил осъден на две съдебни инстанции и едва в производство по възобновяване на наказателното дело е оправдан по повдигнатото му обвинение т.е. в значителен период от време

същият е изпитвал интензивен стрес и отрицателни психически изживявания с оглед това осъждане респ. наложено наказание.

Предвид изложените съображения и с оглед критериите, визирани по-горе от настоящия съдебен състав и ангажираните по делото от страните писмени и гласни доказателства същият намира, че справедливо би било да се присъди сумата от 10 000 лв., която съставлява адекватна репарация на ищцата по повод претърпените от същата неблагоприятни последици от воденото срещу него наказателно производство като искът за горницата до пълния му предявен размер от 30 000 лв. следва да се отхвърли като неоснователен и недоказан.

Ищецът е заявил и искане за присъждане на сумата от 1 500 лв. – обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в заплатено адвокатско възнаграждение в рамките на воденото срещу него наказателно производство. Липсата на процесуална възможност да се упражни претенцията за разноси в наказателния процес от лицето, подложено на неоправдана наказателна репресия, обуславя извод, че направените разходи от него в хода на наказателното преследване, приключило с оправдателна присъда респ. постановление за прекратяване на наказателното производство, представляват имуществена вреда, за която държавата му дължи обезщетение с оглед нормата на чл. 4 от ЗОДОВ / решение № 843/23.12.2009 г. по гр. д. № 5235/2008 г. на ВКС, IV г.о., решение № 126/10.05.2010 г. по гр. д. № 55/2009 г. на IV ГО на ВКС, решение № 433/23.06.2010 г. по гр. д. № 563/2009 г., ВКС, IV г.о. и др./ В подкрепа на твърденията си за сторено такова ищецът е ангажирал два преписа от договор за правна помощ с уговорено възнаграждение /стр. 10, 11 в делото/. Липсва отбелязване върху двата договора, че уговореното възнаграждение е реално заплатено. Не са ангажирани други доказателства /разписки, преводни банкови документи и т.н./, че сумите, уговорени в двата договора са реално заплатени, с оглед задължителните указания, дадени с т. 1 от ТР 6/2012 г. от 06.11.2013 г. на ОСГТК на ВКС, поради което тази искова претенция подлежи на отхвърляне.

Ответникът дължи обезщетение на ищцата в размер на доказаните неимуществени вреди, както и законна лихва от датата на увреждането /чл.84, ал.3 ЗЗД/. Лихвите се дължат върху размера на обезщетението, защото съгласно цитираната разпоредба, деликвента се счита в забава без покана, т.е. от датата на увреждането. В този случай присъждането на законната лихва е последица от уважаването на главния иск като размерът на законната лихва ще подлежи на установяване в изпълнителното производство. В настоящото производство обаче ищецът е заявил самостоятелна претенция за лихва за периода 14.07.2020 г. – 17.07.2023 г. Не съществува пречка ищецът да предяви като самостоятелен иск претенцията си за лихва по чл. 86 ЗЗД, като в този случай съдът е сезиран с два обективно съединени иска и дължи произнасяне по всеки един от тях с решението, като силата на присъдено нещо ще се разпростира и

върху притезанието по двата иска. В този смисъл е определение 406/15.07.2009 г. на ВКС, Първо ТО по ч.т.д. 300/2009 г. Началната дата на забава е датата на влизане в сила на присъдата на наказателния съд, която както беше посочено е 14.07.2020 г., която дата е идентична на датата, сочена като начална такава по отношение заявления от ищеца период. Предвид което при съблюдаване на правилото на чл. 162 от ГПК този иск с оглед присъдената сума за главница като обезщетение за неимуществени вреди е основателен за сумата от 3 138, 91 лв. като за горницата до пълния предявен размер от 9 351 лв. следва да се отхвърли като неоснователен.

С оглед неоснователността на главната претенция, съставляваща обезщетение за имуществени вреди неоснователен се явява и акцесорния иск за забава.

Съгласно разпоредбата на чл. 10 ал.3 от ЗОДОВ ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса, поради което на ищцата се следва сумата от 10 лв. – внесена ДТ. Претендира се и адвокатско възнаграждение като в пълномощното, легитимиращо адв. М. с валидна представителна власт е посочено, че е изплатено възнаграждение в размер на 3 000 лв. на ръка като в тази част същото служи за разписка, поради което са налице доказателства за реално заплащане на сумата. По отношение на размера на възнаграждение е заявено своевременно възражение по смисъла на чл. 78 ал.5 от ГПК. Настоящият съдебен състав намира, че с оглед фактическата и правна сложност на делото и извършените по него процесуални действия същото следва да бъде съобразено с размерите, посочени в Наредба 1/2004 г. Така заплатеното адвокатско възнаграждение е под определения минимум по Наредба 1/2004, поради което заявеното възражение се възприема като неоснователно от състава на съда.

Припадащата се част от възнаграждението, съразмерно с уважената част от исковете възлиза на 953, 98 лв., която се следва на ищеца.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Прокуратурата на Р България – с адрес: гр. София, бул. “Витоша” № 2 на основание чл.2 ал.1 т.3 пр.1 във вр. с чл.4 от ЗОДОВ да заплати на Ю. П. Х., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. София, ул. „***** – адв. М. М. сумата от **10 000** /десет хиляди/ лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на водено срещу него наказателно производство по нохд 145/2014 г. по описа на СРС, 18 състав, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 18.07.2023 г. до окончателното ѝ изплащане като отхвърля искът за горницата до

пълния предявен размер от 30 000 лв. като неоснователен и недоказан, както и на основание чл. 86 ал.1 от ЗЗД сумата от **3 138, 91** лв. – обезщетение за забава върху обезщетението за неимуществени вреди за периода 14.07.2020 г. – 17.07.2023 г. като отхвърля искът за горницата до пълния предявен размер от 9 351 лв. като неоснователен и недоказан, както и на основание чл. 78 ал.1 от ГПК сумата от **963, 98** лв. – разноски за внесена ДТ и адвокатско възнаграждение.

ОТХВЪРЛЯ исковете на Ю. П. Х., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. София, ул. „***** – адв. М. М. срещу Прокуратурата на Р България – с адрес: гр. София, бул. “Витоша” № 2 на основание чл.2 ал.1 т.3 пр.1 във вр. с чл.4 от ЗОДОВ за заплащане на сумата от 1 500 лв. – обезщетение за имуществени вреди като недоказан, както и заявеният на основание чл.86 ал.1 от ЗЗД за сумата от 467 лв. – мораторна лихва върху главницата за обезщетение за имуществени вреди в периода 14.07.2020 г. – 17.07.2023 г.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред САС, в двуседмичен срок от съобщението до страните, че е изготвено.

Съдия при Софийски градски съд: _____